

GODA LIVET

TA TÅGET *tillbaka i tiden*

Ombord på världens lyxigaste tåg färdas man i sober elegans genom Sydafrikas magnifika natur. Rovos Rail tar dig till en svunnen era då resan var målet, med eleganta måltider, vackra miljöer och service i världsklass.

Text och foto JOHN WERICH

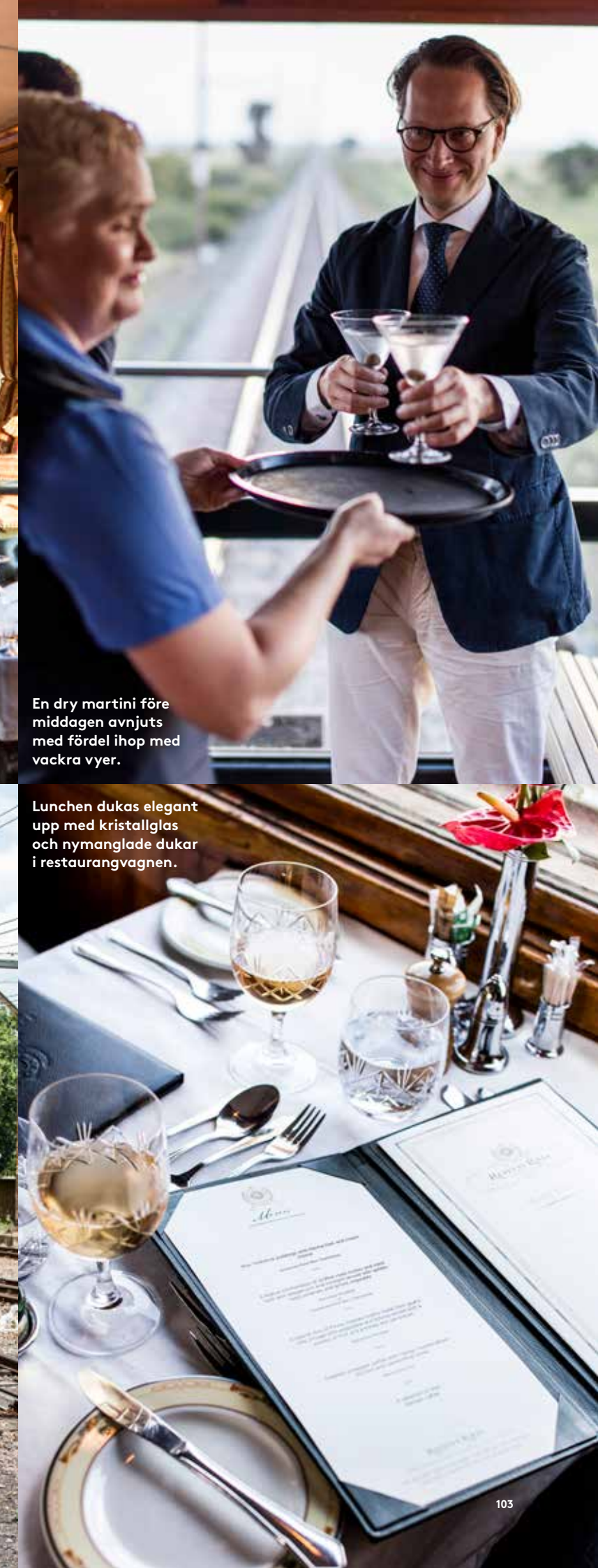
Det mer än 470 meter långa tåget färdas i maklig takt genom Gautengprovinsens ökenlandskap.

Dukat för nyårsmiddag. Vagnarna är restaurerade restaurangvagnar från 1930-talet som tidigare rullat i Zimbabwe.

Loket Shaun, döpt efter grundarens son, tar oss den sista biten in till den privata stationen.

En dry martini före middagen avnjuts med fördel ihop med vackra vyer.

Lunchen dukas elegant upp med kristallglas och nymanglade dukar i restaurangvagnen.

Sista vagnen i tågsättet är en utsiktstvagn med bar och öppet däck.

»Vagnarna har renoverats pietetsfullt i familjens egna verkstäder«

Det finns ett romantiskt skimmer över tågresa. Tankarna går till Agatha Christies *Mordet på Orientexpressen* och *Mysteriet på blå tåget*. Välklädda damer och herrar som sippar på drinkar före middagen, stärkta vita dukar, servitörer med vita handskar. Att färdas i en takt där man ser landskapet förändras utanför fönstret är ett utmärkt sätt att ta del av ett nytt land man besöker.

Att resa med tåg har fascinerat mig sedan barndomen. När jag så för första gången skulle besöka Sydafrika var resan med omtalade och exklusiva Rovos rail given. Att tågresa skedde över nyår gav extra guldkant.

Färden börjar i Rovos Rails privata järnvägsounge i Kapstaden. I pösiga soffor och fåtöljer sitter förväntansfulla resenärer i alla åldrar och småpratar över te, kakor, drinkar och tilltugg. En stråkensemble spelar klassisk musik. Medan väskorna bärs till kupéerna hälsar Rohan Vos välkommen. I mitten av 1980-talet köpte och renoverade Rohan Vos den första tågsvagnen och tillsammans med sin hustru startade han det som i dag anses som världens lyxigaste privatåg.

– Kom ihåg att våra tåg nästan aldrig är i tid, men måltiderna är det – och drinkarna med all

säkerhet, säger Rohan och alla skrattar.

Efter presentationen visas resenärerna till sina kupéer och med ett ryck ger sig tåget av. Många öppnar sina fönster och tittar ut när tåget majestätiskt rör sig genom Kapstadens förstäder i den varma förmiddagen.

Kupéerna är magnifika. En deluxesvit är stor som ett mindre hotellrum, med en enorm dubbelsäng, bekväm sittgrupp, minibar och rymliga garderober. Det eleganta badrummets dusch är större än de flesta lyxhotells, och har bättre vattentryck.

Det knackar på dörren när vi packar upp. Det är tågchefen Daphne Mabala och hon presenterar vagnsvärden och personalen som tar hand om oss under resan. I ett nafs är smokingar och skjortor omhändertagna för pressning.

Vi bekantar oss med det 470 meter långa tåget, som nu har fått upp farten och tuffar fram, behagligt gungande, i en hastighet av 60 kilometer i timmen. Det finns 18 vagnar. Här finns sovhytter för gäster och personal, två restaurangvagnar, salongsvagn med bibliotek, röktrum och sist – en vacker, luftig utsiktstvagn med en bar och öppen terrass.

Här i den sista vagnen samspråkar vi med de andra gästerna, som kommer från hela världen. Servitören slår på gonggongen, det är

dags för trerätterslunch, naturligtvis lagad ombord av skickliga kockar. Restaurangvagnens bord är utsökt dukade med linne och slipade kristallglas. Utanför fönstren har stadsbebyggelsen försvunnit och ersatts av savannliknande halvöken. När tåget passerar en giraff som betar på ett akaciaträd hörs glada utrop.

Det första stoppet görs på eftermiddagen, i byn Matjiesfontein, ett välbevarat skjutshåll på vägen mot inlandet med ett vackert litet hotell, en poststation och en pittoresk bygata. Vi strosar i den gyllene aftonsolen och när vi kommer tillbaka till tåget är en riklig buffé för afternoon tea uppdukad i salongen.

Detta är samma rutt som Rovos började trafikera reguljärt 1988. Den går mellan Kapstaden och Pretoria och tar tre dagar och två nätter. Familjen Vos har köpt ett imponerande antal gamla vagnar från hela världen. Dessa har renoverats pietetsfullt i familjens egna verkstäder i Pretoria och trafikerar flera linjer reguljärt. Varje år görs även längre resor som utgår från Rovos rails järnvägsstation i Pretoria. De längsta resorna går till Namibia, Victoriafallen, Dar es-Salaam och ända till Kairo.

Eftersom det är nyårsafton har gästerna ombetts att klä upp sig lite extra, i smoking tar vi oss genom varma korridorer till vagnen >

Lord Milner hotel, i gruvstaden Matjiesfontein, ett stopp på resan den första kvällen.

Pride of Africa heter tåget, som dagligen putsas skinande blankt av personalen vid varje stationsstopp.

Miranda, som bor i Ghana, avnjuter ett glas på utsiktsdäcket.

Hummer i överflöd till nyårssupén.

Elegant, trevlig och proffsig service.

Vår kupé under resan: Tsumeb.

Rykande fräska nyheter varje morgon i biblioteksvagnen.

»Kupéerna är magnifika.
En deluxesvit är stor som
ett mindre hotellrum«

De eleganta deluxesviterna är
utrustade med dubbelsäng,
läshörna och rymligt badrum.

En vanlig syn
i det karga
ökenlandskapet,
vinddrivna
vattenpumpar.

Utsiktsgagnens
välfyllda bar är
ständigt bemannad.

Man vänjer sig
snabbt vid att
vandrar längs de
träboaserade
korridorerna med
tåget i rörelse.

Smokingen till
nyårssupén
tillbaka från
pressning
ombord.

Big hole-gruvan i Kimberly är världens
största med mankraft utgrävda håll.

TÅGLYX I SYDAFRIKA

Rovos Rail organiserar tågresor med utgångspunkt från Kapstaden eller Pretoria, exempelvis Kapstaden-Pretoria. Längre resor erbjuds också, som ni dagars golfsafari eller Kapstaden-Dar es Salaam i Tanzania, 15 dagar. Kapstaden-Pretoria, två nätter, kostar cirka 17 000 kr/pers i delad deluxesvit, och inkluderar utflykter, mat, dryck, rumsbetjäning och tjänster ombord. Mer information: rovos.com eller vänd dig till din resebyrå.

RESA HIT: Flyg via Amsterdam och London går dagligen till både Kapstaden och Johannesburg.

UPPTÄCK EXKLUSIVA TÅGRESOR I VÄRLDEN

Res med stil, art déco
närmare bestämt.

ORIENTEXPRESSEN: sedan 1930-talet synonymt med lyxöst resande. Sträckan Paris-Venedig klaras av på en dag och en natt. Venice Simplon i regi av Belmond kantas av upppassning och exklusiv kökskonst. Pris från ca 20 000 kr/pers. Hemsida: belmond.com

Spansk
elegans
från 1928–30.

AL ANDALUS: Renfe, spanska statens järnvägsbolag, erbjuder häpnadsväckande elegans i Belle Epoque-vagnar. Upptäck bland annat Sevilla, Cádiz, Granada och Cordoba under sju dagars resa. Pris från ca 36 000 kr. Hemsida: renfe.com/trenesturisticos

Upplev en
kontinent
med tåg.

TRANSIBIRISKA JÄRNVÄGEN: Golden Eagle Luxury Trains erbjuder tågolyx Moskva-Vladivostok. All tänkbar service och komfort ingår, även ombordläkare, under denna tvåveckorsresa genom Ryssland. Pris vid förfrågan. Hemsida: goldeneagleluxurytrains.com

med utsiktsterrass. Det är något magiskt med att stå i den varma kvällsluften, omgiven av medresenärer elegant uppkädda i smoking och aftonklänningar. Att njuta av drinkar och att se solen gå ner över den afrikanska savannen, att se rälsen försvinna bakom oss i fjärran. Det blir ett glas champagne innan gonggongen kallar oss till middag, som serveras i den andra av de två matsalarna. Middagen är en enastående fyrrätters nyårssupé med pilgrims-musslor, hummer och antilopfilé med utsökta viner. Stämningen vid borden är god. Efter middagen samlas alla i utsiktsgagnen för att fira in det nya året och smällkarameller, papperskronor och champagne delas ut när tolvslaget närmar sig.

Vi vaknar till ett torrare landskap utanför fönstret. Frukosten avnjuts i matsalen och slår den på vilket femstjärnigt hotell som helst. Dagens morgontidningar erbjuds – utskrivna på tåget under natten – vi dricker kenyanskt te och äter bacon och ljuvligt krämig äggröra.

Dagen bjuder på ett stopp i Kimberley, Afrikas diamanthuvudstad med diamanthgruvan Big Hole. Här grundade Cecil John Rhodes diamanthbolaget De Beers, som blev världens största diamanthbolag och ännu har huvudkontor i staden. Vi gör ett besök vid

gruvan och dess museum och tar del av historien om diamanthbrytningens guldålder. Värmen är tryckande men vid tågstationen möts vi av tågets besättning, redo med kylda handdukar och förfriskningar.

Det blir ännu en elegant middag i välklätt sällskap, inte i smoking men väl i kostym och cocktaillklänningar.

Den tredje dagen når vi Gautengprovinsen, Sydafrikas mest tätbefolkade provins med storstäder som Johannesburg och Pretoria. Rovos Rail har en egen järnvägsstation norr om Pretorias huvudstation och det är vår slutstation. Vårt tåg har dragits av ett elektriskt lok från det statliga järnvägsbolaget, som nu kopplas ifrån. Rovos Rails grundare Rohan Vos är en inbiten tågentusiast och äger en ånglokssamling i världsklass. Ett av hans lok kommer ståtligt ångande för att putta in oss den sista kilometern. Förtjusningen hos tåg-entusiaster och barn är stor.

Med mat och vin i högsta klass, eleganta interiörer och ett slående skönt landskap är detta en resa att minnas. Personalen utmärker sig som otroligt vänlig, kunnig och professionell och erbjuder en service i världsklass. Det fantastiska bemötandet blir det bestående minnet av en på alla vis magisk tågresa. □